

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Program ekonomskih reformi 2020-2022

dr Bojana Bošković

Generalna direktorica u Ministarstvu finansija

mr Iva Vuković

Generalna direktorica u Ministarstvu finansija

Četvrtak, 16. januar 2020. godine

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Makroekonomska kretanja u 2019.

- Crnogorsku ekonomiju sa svojim zacrtanim ciljevima i opredjeljenjima ne možemo posmatrati izolovano od EU i okruženja, stoga smo prije revizije Makroekonomskih projekcija pristupili:
  - 1) Analizi međunarodnog okruženja;
  - 2) Analizi realizacije unutrašnje ekonomske politike;
- Ključne poruke:
  - Međunarodno okruženje karakteriše veći stepen neizvjesnosti i dalje snižavanje stopa za svjetsku ekonomiju, EU i Kinu;
  - **NAJNOVIJA VIJEST:** Potpisan trgovinski sporazum između SAD i Kine – signal ubrzanijeg globalnog rasta?! Ranija procjena MMF bila je da bi samo uvođenje carinskih tarifa moglo značiti niži rast svjetske ekonomije za oko 0,8pp.

Detaljno predstavljeno u Jesenjoj analizi makroekonomskih kretanja i strukturnih reformi 2019

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Makroekonomska kretanja u 2019.

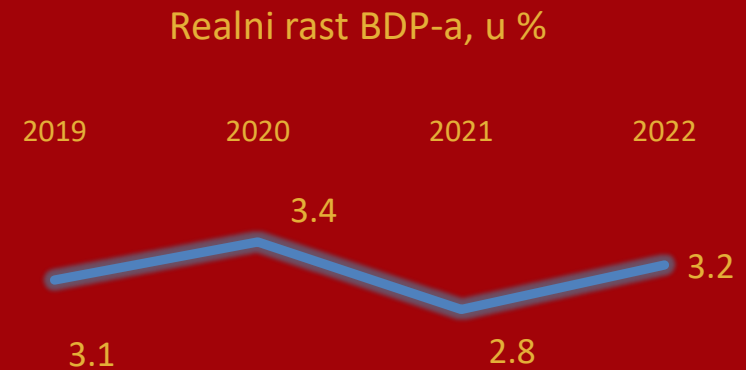
- realizacijom ekonomske politike unaprijeđena je makroekonomska pozicija, uz donošenje čitavog seta novih zakonskih rješenja, koji stvaraju preduslove za dalji i brži napredak;
- **OSTVARENI REZULTATI:**
- Ekonomski rast nastavljen u 2019. – 3,8% za prvih devet mjeseci – 3,0% u prvom kvartalu, 3,2% u drugom i 4,7% u trećem kvartalu
- Najveći pozitivan doprinos rastu za devet mjeseci dali izvoz roba i usluga od 3,2 p.p. i potrošnja domaćinstava od 2,4 p.p.
- Posmatrano po sektorima, najveći rast ostvaren u turizmu, građevinarstvu, trgovini i saobraćaju;
- Snažni trendovi na tržištu rada uz nisku stopu inflacije;
- Procijenjeni rast od 3,1% u 2019. mogao bi biti premašen;

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Osnovni makroekonomski scenario za period 2019-2022

- Model rasta Crne Gore će se u periodu 2019-2022 bazirati na nastavku investicione aktivnosti, diverzifikaciji domaće privrede uz jačanje proizvodnje i izvoza, umjerenom rastu privatne i državne potrošnje i stabilizaciji uvoza
- U periodu 2019-2022 prosječni realni rast BDP-a iznosiće 3,1%
- Snažan rast privatne potrošnje uz nastavak investicione aktivnosti opredijeliće rast u prve dvije godine srednjeg roka, da bi potom neto izvoz ostvario najveći pozitivan doprinos rastu BDP-a

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Ekonomska politika u srednjem roku

- Ekonomska politika Vlade u srednjem roku ostaje fokusirana na razvoj prioriternih privrednih grana definisanih svim strateškim dokumentima
- Unaprijeđena zakonska regulativa omogućiće poboljšanje institucionalnog okvira i stvoriće dodatan prostor za nove investicije
- Razvojna komponenta budžeta (kapitalni budžet) stvara pretpostavke za snažniji ekonomski rast, jačanje konkurentnosti i povećanje otpornosti na eksterne šokove
- Nastavak visokog povjerenja stranih investitora uz završetak započetih projekata i uz značajne planove za nove investicije

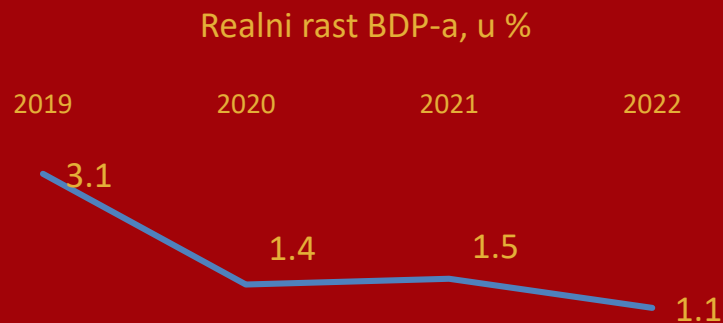
MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Alternativni makroekonomski scenario za period 2019-2022

- Prosječni realni rast u periodu 2019-2022 iznosi 1,8%
- Bruto investicije nakon završetka autoputa u 2020. ostvaruju pad u 2021. (za oko 70 mil.€) i ostaju na dostignutom nivou
- Rast prihoda od turizma 3,5% u trogodišnjem periodu budući da turisti iz regiona i Evrope imaju dominantan udio u strukturi ukupnih noćenja u zemlji

Osnovne pretpostavke scenarija nižeg rasta:

- Usporavanje rasta evropske ekonomije
- Sporiji rast prihoda od turizma
- Povećana opreznost privatnih investitora

- Neto izvoz opredjeljuje rast u svim godinama srednjeg roka i ima najveće prosječno učešće u rastu BDP-a od 1,9 p.p.

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Preporuke EK

- Po prvi put CBCG uradila je procjenu neto međunarodne investicione pozicije
- Korišćenjem novog makroekonomskog modela urađena je procjena uticaja projekata koji se finansiraju iz javnih izvora u periodu 2016-2022 na najvažnije makroekonomske pokazatelje (autoput, magistralni putevi, komunalna i druga infrastruktura, investicije u obrazovne objekte)
- Očekivani neto efekat ovih projekata na realni BDP na kraju 2022. iznosi 5,6%, što znači da bi BDP u toj godini bio niži 5,6% u odnosu na scenario bez realizacije pomenutih investicija
- Povoljni efekti javnih investicija stvaraju preduslove za dodatne privatne i javne investicije uz istovremeni značajan doprinos rastu, zaposlenosti i povećanju izvoznog potencijala.

MINISTARSTVO FINANSIJA CRNE GORE

Hvala na pažnji !

mr Iva Vuković

Generalna direktorica Direktorata za ekonomsku i razvojnu politiku